Lietas arhīva Nr. C-3732-21/28
ECLI:LV:RPPT:2021:0601.C68373221.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021.gada 1.jūnijā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese L.Vazdiķe, izskatīja rakstveida procesā SIA „Piazza Italiana" sūdzību par maksātnespējīgās SIA "International SV" administratores Elīnas Karstās 2021.gada 15.aprīļa lēmumu Nr.0267/00410/2021-NOS/MPA.

Aprakstošā daļa

2021.gada 17.maijā tiesā saņemta SIA „Piazza Italiana" (turpmāk arī- pieteicēja) sūdzība, kurā, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 72.panta pirmo daļu, 80.panta pirmo un ceturto daļu, Civilprocesa likuma 363.[17] panta pirmo daļu, lūgts atzīt pieteicējas balsstiesības un uzlikt administratorei pienākumu piešķirt balsu skaitu atbilstoši Maksātnespējas 87.panta noteikumiem.

Pieteicēja norāda, ka 2021.gada 1.martā iesniegusi administratorei kreditora prasījumu par kopējo summu 1 107 468,51 EUR apmērā, t.sk. galvenais prasījums 1 067 089,47 EUR un blakus prasījums 40 379,04 EUR

2021.gada 15.aprīlī administratore pieņēma lēmumu Nr.0267/00410/2021-NOS/MPA Par kreditora prasījuma atzīšanu (turpmāk – Lēmums), ar kuru atzinusi pieteicējas kā nenodrošināta kreditora prasījumu pret parādnieku par kopējo summu 1 107 468,51 EUR apmērā, t.sk. galvenais prasījums sastādīja 1 067 089,47 EUR un blakus prasījums 40 379,04 EUR bez balsstiesībām.

No lēmumā norādītā saprotams, ka balsstiesības kreditoru sapulcē pieteicējai ir liegtas, jo administratores ieskatā tā ir ieinteresēta persona pret parādnieku.

Pieteicēja norāda, ka pārsūdz administratores lēmumu daļā par balsstiesības liegšanu kreditoru sapulcē un uzskata, ka pieteicēja nav atzīstama par ieinteresēto persona attiecībā pret parādnieku Maksātnespējas likuma 72.panta izpratnē, līdz ar to pieteicējai būtu piešķiramās balsstiesības kreditoru sapulcē.

Atsaucoties uz Maksātnespējas likuma 72.panta pirmo daļu pieteicēja norāda, ka pieteicēja nav parādnieka dalībnieks vai pārvaldes institūcija, nav prokūrists un komercpilnvarnieks, neatrodas radniecībā, kā arī neveido koncernu ar parādnieku.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistra datiem /pers. D/ laika periodā no 23.11.2016 līdz 15.04.2021 piederēja tikai 1% no SIA „Piazza Italiana" pamatkapitāla, kas nedod tiesības iecelt komercsabiedrībā pārvaldes institūciju vai pieņemt citus ar SIA „Piazza Italiana" darbību saistītus lēmumus. /pers. E/ pieder 0.035% no SIA „Piazza Italiana" pamatkapitāla. Arī apstāklis, ka /pers. D/ ir bijis valdes loceklis laikā periodā no 23.11.2016 līdz 08.05.2020 nedod pamatu uzskatīt, ka SIA „Piazza Italiana" varētu būt ieinteresēta persona attiecībā uz parādnieku, jo nepastāv Maksātnespējas likuma 72.panta pirmajā daļā norādītas ieinteresētas personas pazīmes.

Pieteicēja norāda, ka bija izsniegusi būtisku aizdevumu parādniekam, par ko nav strīda un tāpat kā citi parādnieka kreditori ir ieinteresēta, lai tās prasījums tiktu apmierināts. Pieteicējai nav nekādu emocionālo vai ekonomisko saišu ar parādnieku, kas varētu ietekmēt kreditora lēmumus maksātnespējas procesā.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu un skaidrojot jēdzienu „judikatūra", pieteicēja norāda, ka administratores lēmumā noradītie tiesu lēmumi, kuros izteiktas atziņas, risināja konkrētus jautājumu konkrētās lietās, izvērtējot attiecīgo lietu dalībniekus un darījumus un katrā konkrētā lietā secinājums par ieinteresētām personām Maksātnespējas likuma 72.panta izpratnē bija izdarīts vērtējot ne tikai pašus darījuma dalībniekus, bet arī darījumus, ko tie bija slēguši.

Līdz ar to, pats par sevi secinājums, ka "ir pieļaujama Maksātnespējas likuma norādītā termina "ieinteresētā persona" paplašinātā interpretācija" nedod konkrētus kritērijus, kad personas būtu atzīstamās par ieinteresētām ārpus Maksātnespējas likuma 72.pantā paredzētajai definīcijai un tiesas to izvērtējušas katru reizi individuāli, neveidojot vispārīgi piemērojamus nosacījumus, jeb judikatūru. Turklāt, šajā gadījumā notiek nevis paplašināta interpretācija, bet pēc būtības tiek veidota jauna, normatīvajā tiesību akta neparedzēta norma, kas būtu izvērtējams jo īpaši piesardzīgi tiesiskās paļāvības principa pastāvēšanas kontekstā.

Pieteicēja norāda, ka administratore nav norādījusi, kā var izpausties pieteicējas īpaša ieinteresētība konkrētajā gadījumā salīdzinājumā ar citiem kreditoriem. Pieteicēja ir nenodrošināts kreditors, kurš reāli aizdeva naudas līdzekļus un nekādas īpašas priekšrocības tam nebija paredzētas noslēgtajā darījumā.

Administratore paskaidrojumus par iesniegto sūdzību nav iesniegusi.

Motīvu daļa

Izvērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst SIA „Piazza Italiana" sūdzību par nepamatotu un noraidāmu.

Maksātnespējas likuma 80.panta pirmā daļa paredz, ka kreditors administratora lēmumu par sava prasījuma neatzīšanu vai daļēju atzīšanu ir tiesīgs pārsūdzēt tiesā viena mēneša laikā no lēmuma saņemšanas dienas.

Minētā panta ceturtā daļa nosaka, ka sūdzības sakarā ar kreditoru prasījumu atzīšanu, neatzīšanu vai daļēju atzīšanu var iesniegt tiesai, kurā pasludināts attiecīgais maksātnespējas process.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.[1 7] panta pirmo daļu tiesa izskata kreditora sūdzību par administratora lēmumu juridiskās personas maksātnespējas procesā Maksātnespējas likumā noteiktajos gadījumos.

Minētā panta otrā daļa noteic, ja tiesa atzīst, ka pārsūdzētais administratora lēmums neatbilst normatīvo aktu prasībām, tā apmierina sūdzību un uzdot administratoram novērst pieļauto pārkāpumu. Savukārt atbilstoši panta trešajai daļai, ja tiesa konstatē, ka pārsūdzētais administratora lēmums atbilst normatīvo aktu prasībām, tā sūdzību noraida.

Tādējādi tiesai, izskatot kreditora sūdzību, jāpārliecinās, vai administratora lēmums, ar kuru nav atzīts vai atzīts daļēji kreditora prasījums, atbilst

normatīvo aktu prasībām.

No lietas materiāliem redzams, ka ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021/gada 1.februāra spriedumu civillietā Nr.C68276621 pasludināts SIA „INTERNATIONAL SV", maksātnespējas process, par administratori ieceļot Elīnu Karsto.

2021.gada 1.martā pieteicēja iesniegusi administratorei kreditora prasījumu par kopējo summu 1 107 468,51 EUR apmērā, t.sk. galvenais prasījums 1 067 089,47 un blakus prasījums 40 379,04.

Ar administratores 2021.gada 15.aprīļa lēmumu, kas pieņemts pēc kreditora trūkumu novēršanas, prasījums atzīts bez balsstiesībām (administratores lēmuma rezolutīvajā daļā pieļauta kļūda, norādot, ka tiek atzīts SIA „International SV" kreditora prasījums.)

Administratores lēmums pamatots ar Maksātnespējas likuma 87.panta piekto daļu, 72.pantu, kā arī atsaucēm uz tiesu praksi, saskaņā ar kuru ieinteresētās personas jēdziens nebūtu iztulkojams šauri.

Atsaucoties uz Maksātnespējas kontroles dienesta skaidrojumiem, ka Maksātnespējas likuma 72.panta pirmā daļa jātulko sistēmiski un teleoloģiski un izvērtējot, ka SIA „International SV' pēdējā persona ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi no 2012.gada 2.janvāra līdz 2021.gada 2.februārim bija valdes loceklis /pers. D/, tāpat /pers. D/ ir SIA „International SV" dalībnieks no 2018.gada 29.oktobra, /pers. D/ ir arī kreditora SIA „Piazza Italiana" dalībnieks no 2016.gada 23.novembra, kā arī no 2016.gada 23.novembra līdz 2020.gada 8.maijam, bija kreditora valdes loceklis ar tiesībām sabiedrību pārstāvēt atsevišķi, administratore secinājusi, ka piemērojama Maksātnespējas likuma 87.panta piektā daļa, saskaņā ar kuru, tiem kreditoriem, kuri ir atzīstami par ieinteresētajām personām pret parādnieku, nav balsstiesību kreditoru sapulcē.

Līdz ar to nav pamatots sūdzības iesniedzēja arguments, ka administratores lēmumā nav nepārprotami izdarīts secinājums par to, ka SIA „Piazza Italiana" būtu uzskatāma par ieinteresētu personu.

Pēc kreditora prasījuma iesniegšanas, administrators atbilstoši Maksātnespējas likuma 74.panta pirmajai daļai un 75.panta pirmajai daļai pārbauda kreditoru prasījumu pamatotību un atbilstību normatīvo aktu prasībām un pieņem lēmumu par tā atzīšanu, neatzīšanu vai daļēju atzīšanu.

Maksātnespējas likuma 26. panta otrajā daļā ir noteikts, ka administratoram ir pienākums nodrošināt efektīvu un likumīgu juridiskās personas maksātnespējas procesa norisi un mērķu sasniegšanu. Proti, administratoram maksātnespējas procesā jārīkojas normatīvajos aktos piešķirto pilnvaru ietvaros, nodrošinot savas darbības atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un tiesību sistēmai kopumā. Turklāt administratora veiktajām darbībām un pieņemtajiem lēmumiem ir jābūt vērstiem uz maksātnespējas procesā iesaistīto personu tiesisko interešu ievērošanu un procesa mērķa sasniegšanu.

Kā tas pamatoti norādīts administratores lēmumā, atbilstoši Maksātnespējas likuma 87.panta piektajai daļai, tiem kreditoriem, kuri ir atzīstami par ieinteresētajām personām pret parādnieku, nav balsstiesību kreditoru sapulcē. Likumdevēja mērķis, nosakot šādu ierobežojumu, ir bijis novērs situācijas, kad kreditors emocionālo vai ekonomisko saišu ar parādnieku dēļ pieņem lēmumus, kas ir par labu parādniekam, bet kaitē kreditoru kopuma interesēm.

Kā tas jau ir norādīts, administratore lēmumā ir vērtējusi, ka SIA „International SV' pēdējā persona ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi no 2012.gada 2.janvāra līdz 2021.gada 2.februārim bija valdes loceklis /pers. D/, tāpat /pers. D/ ir SIA „International SV" dalībnieks no 2018.gada 29.oktobra, /pers. D/ ir arī kreditora SIA „Piazza Italiana" dalībnieks no 2016.gada 23.novembra, kā arī no 2016.gada 23.novembra līdz 2020.gada 8.maijam, bija kreditora valdes loceklis ar tiesībām sabiedrību pārstāvēt atsevišķi

Juridiskā persona ir juridiska fikcija, aiz kuras katrā gadījumā atrodas fiziskas personas, kuras to organizē, vada vai kontrolē. Līdz ar to, darījumi, kas slēgti starp juridiskajām personām, ir uzskatāmi par slēgtiem ar ieinteresētajām personām vai šo personu labā, ja fiziskās personas, kas pārstāv vai citādi ir saistītas ar attiecīgajām juridiskajām personām, ir savstarpēji saistītas atbilstoši ieinteresēto personu definīcijai.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pastāv risks, ka kreditors varētu darboties pretēji parādnieka un kreditoru interesēm. Līdz ar to, arī šāds kreditors būtu pakļaujams ierobežojumiem, ko rada ieinteresētās personas statuss, tai skaitā, aizliegums balsot kreditoru sapulcē. Arī Augstākā tiesa, interpretējot ieinteresētās personas statusa atzīšanu, norāda, ka riska faktors var īstenoties caur fizisko personu. Līdz ar to, lai izslēgtu riska faktoru, pastāvot likumdevēja noteiktajām pazīmēm arī gadījumā, kad pret parādnieku pastāv ieinteresētās fiziskās personas ietekme uz kreditoru, tas būtu atzīstams par ieinteresēto personu.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 64. panta pirmās daļas 1. punktu pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas administratoram ir visas normatīvajos aktos, parādnieka statūtos vai līgumos paredzētās pārvaldes institūciju tiesības, pienākumi un atbildība, kā arī saskaņā ar Maksātnespējas likuma 87. panta pirmo daļu, katra kreditora balsu skaitu kreditoru sapulcē nosaka administrators. Līdz ar to jautājuma par ieinteresētās personas statusa atzīšanu ietilpst ekskluzīvā administratora kompetencē un tiesai administratora secinājumi nav jāpārvērtē, bet ir jāpārbauda administratora lēmuma atbilstība likuma prasībām.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 363.^{17} panta trešajai daļai, ja tiesa konstatē, ka pārsūdzētais administratora lēmums atbilst normatīvo aktu prasībām, tā sūdzību noraida.

Tā kā nolēmumā tiesa konstatējusi, ka administratores lēmums pieņemts atbilstoši Maksātnespējas likuma 74.panta pirmās daļas un 75.panta pirmās daļas, 87.panta piektās daļas, 72.panta prasībām, atzīstams, ka pārsūdzētais lēmums atbilst normatīvo aktu prasībām tādējādi sūdzība ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.^{32} pantu tiesa

nolēma:

SIA „Piazza Italiana" sūdzību par maksātnespējīgās SIA International SV" administratores Elīnas Karstās 2021.gada 15.aprīļa lēmumu Nr.0267/00410/2021-NOS/MPA noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese L.Vazdiķe